

Беларускі УНІВЕРСІТЭТ

ОРГАН ПАРТКОМА, РЭКТАРАТА, МЯСЦКОМА, КАМІТЭТА КАМСАМОЛА І ПРАФКОМА
БЕЛАРУСКАГА ОРДЭНА ПРАЦОЎНАГА ЧЫРВОНАГА СЦЯГА ДЗЯРЖАУНАГА
УНІВЕРСІТЭТА ІМЯ У. І. ЛЕНІНА

№ 30 (1028) ● ЧАЦВЕР, 1 лістапада 1973 г. ● Цана 2 кап. ● Газета выдаецца з 1935 г.

XXV КАМСАМОЛЬСКАЯ

Мнагалюдна ў галоўным корпусе ўніверсітэта. Навокал — святочна апранутыя хлопцы і дзяўчаты з камсамольскімі значкамі. Гаманлівыя натоўпы збіраюцца ля выстаўкі насценных газет факультэтаў. Сёння пачынаецца XXV справаздачна-выбарная камсамольская канферэнцыя.

Дванаццаць гадзін. На сцэну падываецца прэзідыум. Сярод ганаровых гасцей — сакратар ЦК ЛКСМБ К. М. Платонаў, сакратар АК ЛКСМБ С. Ф. Сіманькова, сакратар ГК ЛКСМБ Н. А. Кушнерава, сакратар РК ЛКСМБ У. А. Наумчык, рэктар ўніверсітэта У. М. Сікорскі, сакратар парткома Т. Я. Дударова, дэкан факультэтаў, прадстаўнікі камсамольскага актыву.

Гучыць марш. Сёння права ўнесці сцяг камсамольскай арганізацыі БДУ прадстаўлена выдатнікам вучобы, лепшым актывістам: Уладзіміру Субату — студэнту IV курса факультэта

журналістыкі і Дзмітрыю Аўраменку — студэнту III курса геафака.

На канферэнцыю выбрана 637 дэлегатаў. Сярод іх 68 членаў і кандыдатаў у члены КПСС.

Гісторыкі дэлегавалі ўдзельніка рэспубліканскага злёту студэнтаў Г. Мурашкіну, юрысты — групкамсорга Г. Ратнікаву. Дзяўчаты ўпершыню ўдзельнічаюць у такім камсамольскім фэруме, таму вельмі хвалююцца. З гонарам за свае факультэцкія СБА прыйшлі сюды У. Гайсёнак з фізфака, М. Комлеў — матэматык, член студэнцкага савета Інтэрната. Летам ён быў байцом будаўнічага атрада «Эўрыка-73», і шчаслівы, што і яго праца была карыснай.

І ў справаздачным дакладзе сакратара камітэта камсамола А. Слукі, і ў выступленнях Р. Саматы, У. Лукашэвіча, У. Ажэгава, М. Зыля, У. Анцімона і іншых, хто прыняў удзел

у спрэчках, размова ішла аб удасканаленні стылю і метадаў работы камсамольскай арганізацыі, умацаванні ўнутрысаюзнай дысцыпліны, паляпшэнні вучобы і навуковай работы, павышэнні адказнасці кожнага маладога чалавека за асабісты ўклад у ажыццяўленне задач дзевятай пяцігодкі.

З прывітальнымі словамі выступіў сакратар ЦК ЛКСМБ К. М. Платонаў.

Словае мае рэктар ўніверсітэта, прафесар У. М. Сікорскі. Ён гаворыць, што галоўная задача XXV канферэнцыі — падвесці вынікі работы камсамольскай арганізацыі, крытычна падысці да недахопаў, намерціць шляхі далейшага ўдасканалення яе дзейнасці.

Канферэнцыя выбірае новы састаў камітэта камсамола, штаба «КП», дэлегатаў на XXV раённую камсамольскую канферэнцыю.

Матэрыялы з XXV справаздачна-выбарнай камсамольскай канферэнцыі ўніверсітэта чытайце на другой і трэцяй старонках.

Пад гукі марша праходзяць на сцэну змяняноскі. Стоячы, сустракае іх зала.

СВЯТКУЕ МОЛАДЗЬ

«Камсамол — надзея партыі і народа» — пад такім лозунгам праходзіла на філалагічным факультэце свята, прысвечанае 55-й гадавіне з дня нараджэння камсамола. Па традыцыі ў гэты вечар першакурснікі прымалі эстафету ад старэйшых таварышаў, давалі клятву працягваць іх справы.

Разам з выкладчыкамі і студэнтамі ва ўрачыстасці прынялі ўдзел прадстаўнікі абласнога штаба СБА Анатоль Бабчынскі, першы сакратар Чэрвеньскага райкома камсамола Людміла Пікулік, студэнты політэхнічнага інстытута.

З вялікай цікавасцю слухалі прысутныя выступленні прадстаўнікоў трох будаўнічых атрадаў, якія рэпартавалі аб сваіх працоўных поспехах. Камісар абласнога штаба СБА А. Бабчынскі паведаміў аб выніках саборніцтва: будаўнічы атрад «Буравеснік-73» (камандзір Люда Агароднік, камісар Рычард Саматыя) заняў першае месца сярод рэспубліканскіх будаўнічых атрадаў, якія працавалі ў легендарнай Рудабелцы; атрад «Верасок» (камандзір Ася Надольская, камісар Валодзя Лайкоў) заняў першае месца ў Барысўскай зоне. А атрад «Мара» быў лепшым сярод ўніверсітэцкіх атрадаў, якія працавалі ў Маладзеві.

Са шчырымі словамі падзякі да будаўнікоў і доб-

рымі пажаданнямі першакурснікам выступіла камсамолка 40-х гадоў, загадчыца кафедры беларускай літаратуры Вольга Васільеўна Казлова.

Сёння, як і заўсёды, радуецца поспехам у вучобе і працы, мы памятаем аб тых, хто загінуў у барацьбе за наша светлае жыццё. У знак вялікай павагі і ўшанавання першае месца сярод рэспубліканскіх будаўнічых атрадаў, якія працавалі ў легендарнай Рудабелцы; атрад «Верасок» (камандзір Ася Надольская, камісар Валодзя Лайкоў) заняў першае месца ў Барысўскай зоне. А атрад «Мара» быў лепшым сярод ўніверсітэцкіх атрадаў, якія працавалі ў Маладзеві.

У заклочэнне ўрачыстай часткі святочнага вечара ў выкананні першакурснікаў прагучаў студэнцкі гімн «Гаўдэамус». Пасля адбыўся канцэрт, удзел у якім прынялі байцы будаўнічых атрадаў і першакурснікі.

З. ПРОХАРАВА,
студэнтка III курса.

ЗДАБУДЗЬЦЕ КРЫЛЫ!

— Кожным матэрыялам, кожным радком змагацца за добро, гуманізм, свядардажаць праўду на зямлі... — гучаць словы клятвы першакурснікаў факультэта журналістыкі.

Сёння ў іх незабыўны дзень — пасвячэнне ў студэнты. Дэкан факультэта прафесар Рыгор Васільевіч Булацкі жадае новаму папаўненню высока несці сцяг камунізму, быць сапраўднымі памочнікамі партыі.

Выпускніца факультэта Таццяна Кобрына, рэдактар рэспубліканскага радыё, ад шчырага сэрца заклікае вучыцца толькі на выдатна.

А потым старшакурснікі дасціпна выказваюць свае пажаданні поспехаў, студэнцкага аптымізму. «Не стой у чарзе за дыпломам» — такі дэвіз узялі да свайго выступлення студэнты чацвёртага курса.

А першакурснікі прадэманстравалі, як пача-

лося іх студэнцкае жыццё, заняткі. Успомнілі пра першыя дні на бульбе, горкія пісьмы бацькам, якія пачыналіся: «Мілая мамачка, хачу дамоў!» Але цяпер успаміны — толькі добрыя. І вучыцца першакурснікі стараюцца як мага лепш.

Аднадушна першакурснікі былі прыняты ў вялікую сям'ю журфака.

Вось такім цікавым быў суботні вечар для тых, хто назаўсёды вырашыў стаць сапраўдным рыцарам пярэ.

В. ЮСЬКА,
студэнтка I курса.

РАЯЦЦА ВЫКЛАДЧЫКІ РОДНЫХ МОЎ І ЛІТАРАТУР

Нядаўна пры навукова-метадычным савеце па вышэйшай філалагічнай адукацыі Міністэрства вышэйшай і сярэдняй спецыяльнай адукацыі СССР створана новая секцыя — роднай мовы і літаратуры. Узначальваюць яе прадстаўнікі нашага ўніверсітэта — прафесары М. Р. Ларчанка (старшыня) і Л. М. Шакун (намеснік старшыні). У Кішынёўскім дзяржаўным ўніверсітэце імя У. І. Леніна адбылося першае пасяджэнне секцыі, на якім разгледжан шэраг пытанняў, якія звязаны са станам і задачамі выкладання родных моў і літаратур па ўніверсітэтах Украіны, Беларусі і Малдавіі. З дакладамі і паведамленнямі выступілі выкладчыкі вучыцца Кішынёва, Ужгарода, Кіева, Львова, Мінска, Душанбе і іншых гарадоў.

Асабліва ўвага была звернута на якасць выкладання родных моў і літаратур, характар лекцыйных курсаў, спецкурсаў і спецсемінараў па гэтых прадметах, суадносіны лекцыйных курсаў і практычных заняткаў, наяўнасць і якасць праграм, падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў, прымяненне тэхнічных сродкаў навучання і г. д. Прызнана неабходным павялічыць на нацыянальных аддзяленнях ўніверсітэтаў краіны колькасць гадзін па вядучых прадметах — родных мовах і літаратурах (не менш 45—50 працэнтаў ад агульнай колькасці гадзін, акрамя курсаў па выбару). Указваўся і канкрэтны шлях да гэтага: захавашы папярэднюю колькасць гадзін па сацыяльна-эканамічных дысцыплінах, скараціць іх па замежных мовах (за выключэннем факультэтаў замежных моў), а таксама некаторых дапаможных дысцып-

лін, выключыць асобныя з іх з вучэбнага плана. Гэта дапаможа паглыбіць спецыяльныя веды, папярэдзіць нагрузку студэнтаў, якая асабліва адчуваецца ў нацыянальных вучэбных курсах. Была таксама звернута ўвага на недапушчальнасць дублявання матэрыялу па спецыяльных дысцыплінах і дапаможных прадметах.

Секцыя рэкамендуе ўвесці ў новы вучэбны план некаторыя лекцыйныя курсы, у тым ліку «Уводзіны ў славянскую (раманскую, цюркскую, іранскую і г. д. — у залежнасці ад моўнага рэгіёна) філалогію», «Гісторыя славянскіх літаратур», «Гісторыя рэспублікі», «Гісторыя і тэорыя рускай і нацыянальнай культуры»; «Культура роднай мовы». Разам з тым практыка камуністычнага будаўніцтва, а таксама сучасны стан філалагічнай навуцы настойліва

дытуюць неабходнасць прадуздзець ва ўсіх нацыянальных ўніверсітэтах, дзе гэтка яшчэ няма, спецыялізацыі па літаратуразнаўству і літаратурнай крытыцы і перакладазнаўству.

Асабліва ўвага была ўдзелена выкладанню курса літаратурнага народаў СССР (падрыхтоўцы спецыялістаў, выпрацоўцы вучэбных праграм, напісанню падручнікаў і вучэбных дапаможнікаў і г. д.). У праграме па гэтай курсу неабходна шырэй прадставіць творчасць вядучых пісьменнікаў усіх нацыянальных літаратур. Адно з бліжэйшых пасяджэнняў секцыі вырашана прысвяціць канкрэтнаму аналізу стану і задач выкладання літаратурнага народаў СССР, абмеркаванню праекта новай праграмы курса гэтых літаратур.

Падкрэслена настойліва неабходнасць развіцця даследаванняў па метадычных вузаўскага выкладання. Рэдакцыя часопіса «Філалагічныя навукі» (навуковыя даклады вышэйшай школы)»

рэкамендавана адкрыць новы аддзел «Пытанні тэорыі і практыкі навуковай метадыкі выкладання мовы і літаратуры», дзе, разам з адлюстраваннем важнейшых навукова-тэарэтычных і практычных пытанняў у галіне ўніверсітэцкай метадыкі рэгулярна абмяркоўваць новыя праграмы і падручнікі па нацыянальных (родных) мовах і літаратурах. Вырашана таксама прасіць міністэрства разгледзець пытанне аб заснаванні перыядычнага агульнасаюзнага выдання (часопіса, навукова-метадычнага зборніка), прысвечанага тэорыі і практыцы навуковай метадыкі выкладання рускай і іншых нацыянальных моў і літаратур у вышэйшай школе.

Усе члены секцыі выказаліся за тое, каб шырэй практыкаваць сістэматычны абмен выкладчыкамі паміж рэспубліканскімі ўніверсітэтамі для чытання аглядных курсаў і спецкурсаў па літаратурах народаў СССР, параўнальнай граматыцы ўсходнеславянскіх моў, між-

моўных і міжлітаратурных кантактах і г. д. Вырашана ў будучым выкарыстоўваць для гэтых мэт вучоных, якія ўдзельнічаюць у пасяджэннях секцыі роднай мовы і літаратуры. Гэта з'явіцца адным з канкрэтных шляхоў рэалізацыі плана па абмену навуковым вопытам, дапаможа больш паглыбленаму спецыяльнаму навучанню студэнтаў-філолагаў.

Члены секцыі рашуча выказаліся за тое, каб у новым навучальным плане для рэспубліканскіх ўніверсітэтаў былі прадугледжаны і напісанне студэнтамі-выпускнікамі дыпломных работ, і здача дзяржаўных экзаменаў па навуковаму камунізму, а таксама па нацыянальнай мове і нацыянальнай літаратуры (незалежна ад тэматыкі дыпломнай работы). Гэта выклікана як спецыфікай ўніверсітэцкай адукацыі, так і задачай павышэння ўзроўню падрыхтоўкі маладых спецыялістаў.

В. РАГОЙША,
вучоны сакратар секцыі,
дацэнт БДУ.

І ШТО ДЗЁННЫМ СПРАВАМ—

З ДАКЛАДА САКРАТАРА КАМІТЭТА

КІРУЮЧЫСЯ рашэннямі Камуністычнай партыі аб задачах вузаўскага камсамола, камітэт камсамола ўніверсітэта ў справах перыяд сканцэнтраваў сваю дзейнасць на павышэнні эфектыўнасці вучэбна-выхаваўчай работы. Паўсядзённая ўвага гэтым пытанням, безумоўна, садзейнічала таму, што ў зімовую сесію 1972-73 года агульная паспяховасць па ўніверсітэту складала 92,11 працэнта. Прыемна, што ў нас стабільна высокая паспяховасць па грамадскіх дысцыплінах: гісторыі КПСС — 98,89 працэнта, філасофіі — 99,2, палітэканоміі — 98,5, навуковаму атэізму — 100 працэнтаў.

Вучэбная работа камсамольскага бюро на многіх факультэтах — гістарычным, хімічным, журналістыкі — канкрэтызавалася, набыла свае законныя формы, стала аўтарытэтай сярод студэнтаў. Прыкладам можа служыць работа камсамольскага бюро факультэта журналістыкі. Адстаўанне ў вучобе, беспрэчынныя пропускі лекцый і спазненні, безадказныя паводзіны на занятках разглядаюцца тут як персанальная справа з далейшымі строгімі вывада-

мі. Наладжана на журфаку і канкрэтная дапамога адстаўаным.

Важную ролю ў павышэнні паспяховасці набыло сацыялістычнае спаборніцтва груп, якое ў мінулым годзе праходзіла пад дэвізам «Вучыцца, працаваць і жыць па-камуністычнаму». Першае месца заняла група студэнтаў IV курса аддзялення палітэканоміі. На працягу ўсіх год вучобы яна была лепшай на факультэце. У групе няма троек, усе студэнты займаюцца навукова-даследчай работай, сем студэнтаў выступілі на студэнцкай навуковай канферэнцыі БДУ, прысвечанай 50-годдзю ўтварэння СССР, 11 удзельнічалі ў рэспубліканскім конкурсе, тры — ва ўсесаюзным. Усе без выключэння студэнты займаюцца грамадскай работай.

Непасрэдна к паспяховаму рашэнню вучэбна-выхаваўчых пытанняў прымыкае работа камітэта па прафарыентацыі. У арганізацыі гурткоў у падшэфных школах, у гарадскіх алімпіядах, школах юных фізікаў, хімікаў, біялагаў, матэматыкаў, фестываляў ведаў, у днях адкрытых дзвярэй, на падшэфных прадрыйствах, у домакіраўніцтвах, на падрыхтоў-

чых курсах, у грамадскай прыёмнай камісіі ў нас удзельнічала каля пяці тысяч чалавек.

Вялікае значэнне ў фарміраванні асобы студэнта набыла навукова-даследчая работа. Мы можам радавацца таму, што наш універсітэт ужо трэці год запар займае першае месца сярод вучэбна-навуковых устаноў рэспублікі і ўзнагароджан памятным кубкам «Навука». З 35 навукова-даследчых работ, прадстаўленых у мінулым годзе на Усесаюзны конкурс у Маскве, 17 атрымалі прызавыя месцы. У гэтым годзе наш універсітэт дасягнуў яшчэ большых вынікаў. Чацвёрта студэнтаў: фізікі Валерыя Новікаў і Аляксандр Рагачоў, матэматык Іван Сандрыгайла, біялаг Генадзь Вынаеў узнагароджаны медалямі. Дыпламаў удасцеены біялаг Алег Давыдзенка, географ Галіна Гігевіч і студэнт ФПМ Анатоль Мяцельскі.

Год ад году расце колькасць навуковых работ, прадстаўляемых на конкур-

сы. У мінулым годзе студэнтамі падрыхтаваны 1563 навуковыя работы. Сёлета разгорнута падрыхтоўка да V Усесаюзнага конкурсу.

Камітэт камсамола ўніверсітэта правёў у лютым канферэнцыю па праблемах ваенна-патрыятычнага выхавання і канферэнцыю, прысвечаную 10-годдзю ўніверсітэцкага СБА. У гэтым асабліва заслуга навуковага сектара, СНТ факультэтаў і ўніверсітэта, якім кіруюць камуніст, выкладчык кафедр гісторыі КПСС прыродазнаўчых факультэтаў У. Ф. Ладысеў і камсомолец, студэнт аддзялення палітэканоміі гістарычнага факультэта У. Анцімонік.

Камітэтам здзейснена вялікая ідэалагічная работа. Усе студэнты паспяхова здалі Ленінскі залік «Рашэнні XXIV з'езда КПСС — у жыццці!» Разам з намі Ленінскі залік здавалі в'етнамскія студэнты, студэнты з ГДР і Балгарыі.

Мы распрацавалі рэкамендацыі па грамадска-па-

літычнай практыцы, падрыхтавалі да выдання індывідуальны атэстат па грамадска-палітычнай практыцы і індывідуальнае заданне для студэнтаў — па вытворчай практыцы. Адрозніваў нашай канферэнцыі прадстаіць вялікая і складаная работа па правядзенню атэстацыі па выніках мінулага года.

Накоплены вялікі вопыт шэфскай работы. Шэфскі сектар стаў адным з буйнейшых у фарміраванні камітэта. У яго рабоце ўдзельнічае каля трох тысяч студэнтаў. У сферы ўздзеяння сектара 50 школ горада Мінска. У Кастрычніцкім і Заводскім раёнах працуюць нашы педатрады ў домакіраўніцтвах. У падшэфных школах Дзяржынскага, Стаўбцоўскага, Барысаўскага раёнаў выязджаюць студэнцкія агітбрыгады. Толькі ў мінулым годзе было 40 такіх выездаў.

У ходзе Усесаюзнага агітпаходу студэнцкай моладзі школам вёска аказана істотная дапамога: аформлена 11 ленінскіх пакояў і чыр-

воных куткоў, 36 стэндаў, перададзена 4217 кніг з аўтаграфамі студэнтаў. Фіналам гадавой работы з'яўляюцца злёт лепшых піянерскіх атрадаў, які праводзіцца ва ўніверсітэце, і фестываль ведаў з запрашэннем вучняў 9-х і 10-х класаў падшэфных школ.

Заслугоўвае ўвагі інтэрнацыянальная работа. Пытанні жыцця, быту і адпачынку замежных студэнтаў стаялі ў цэнтры ўвагі інтэрсектара. У практыку работы увайшлі трохбаковыя дагаворы аб дружбе і супрацоўніцтве паміж зямляцтвамі замежных студэнтаў, камітэтам камсамола ўніверсітэта і камітэтам камсамола прадрыйства г. Мінска. Часта адбываюцца гутаркі ў камітэце камсамола, прыёмы ў гонар інтэрнацыянальных свят. Такія садружнасць дазваляе шырай арганізаваць работу, усебакова пазнаёміць замежных студэнтаў з савецкай рэчаіснасцю. Галоўны напрамак інтэрработы — наш удзел у кампаніі

АДПАЧЫВАЦЬ, ДЫ К ПА-САПРАЎДНАМУ

З ВЫСТУПЛЕННЯ У. АЖЭГАБА, СТУДЭНТА ІІІ КУРСА ХІМІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА, УДЗЕЛЬНІКА МАСТАЦКАЙ САМАДЗЕЙНАСЦІ

У сваім выступленні я стараюся прааналізаваць работу культурна-масавога сектара камітэта камсамола хімічнага факультэта. У нас ён складаецца са студэнтаў IV курса, якія лічылі, што яны ўжо сваё адпрацавалі, і таму да сваіх абавязкаў адносіліся абыхава. Рэпетыцыі мастацкай самадзейнасці праводзіліся два разы ў год: перад факультэцкім і перад універсітэцкім аглядамі самадзейнасці. І цягнуліся яны з ранку да вечара. Тое, што павінна было дапамагчы выхаваўчаму працэсу, на справе давала адваротны вынік. Калі-нікалі прыходзілася нават прапускіць лек-

цыі. У нас амаль на кожным курсе ёсць свае агітбрыгады і вельмі многа жадаючых удзельнічаць у іх. Але тут заўсёды ўзнікае праблема транспарту.

Усе нашы факультэцкія вечары можна раздзяліць на дзве катэгорыі: тыя, на якія студэнты хадзілі толькі з-за танцаў або наогул не хадзілі, і тыя, якія былі сапраўднымі вечарамі са студэнцкім агенчыкам, задорам і веселасцю. Чамусьці ў арганізацыі вечароў культурна-масавы сектар не прымаў амаль ніякага ўдзелу. Наогул, у яго не было сувязі ні з прафбюро, ні з камітэтам ДТСААФ. Вечары ж, за арганізацыю якіх браліся зацікаўленыя студэнты, агенчыкі, дыспуты на розных тэмы, навагодні вечар, дзень хіміка прыцягвалі ўсіх: і студэнтаў, і большасць выкладчыкаў, і нават студэнтаў іншых факультэтаў. Яркі прыклад — дзень хіміка, які рыхтавалі больш ста студэнтаў і на які прыехалі госці з універсітэтаў Казані, Рыгі, Ленінграда, Ульянаўска, Уфы.

Ідзе XXV справаздачна-выбарная кам самольскай канферэнцыя.

Вось ужо два гады, як у нас на факультэце ўведзена новая структура камсамольскіх арганізацый старэйшых курсаў — аб'яднанне студэнтаў III—V курсаў і камсамольцаў-супрацоўнікаў у кафедральныя камсамольскія арганізацыі. Якія вынікі гэтай перабудовы, ці карыснае гэта новаўвядзенне?

п'яць было прадстаўлена на рэспубліканскі конкурс студэнцкіх работ, тры рэкамендаваны да друку, адзін прачытан на міжвузаўскай канферэнцыі ў Петраздаводску.

Кіраўніцтва кафедры ра-

арганізацый, не зусім падыходзяць для арганізацый кафедральных. Патрэбны новыя, спецыфічныя формы. Камітэт камсамола факультэта пакуль не можа прапанаваць нічога канкрэтнага.

НАШЫ ПРАБЛЕМЫ

З ВЫСТУПЛЕННЯ А. БАРКОВАЙ, СТУДЭНТКІ V КУРСА ФІЗІЧНАГА ФАКУЛЬТЭТА

шэе многія вытворчыя і выхаваўчыя пытанні разам з камсамольскім бюро. Нават пры падборы студэнтаў на гаспадарча-дагаворныя работы кіраўнікі звяртаюцца за парадамі к сакратару і членам бюро.

Больш мэтанакіраванай стала палітыка-выхаваўчая работа. У мінулым навучальным годзе быў арганізаван цыкл лекцый па розных тэмах.

На жаль, і недахопаў пакуль шмат. Адна з галоўных праблем — правядзенне камсамольскіх сходаў. Студэнты займаюцца ў розных зменях, і нам прыходзіцца прасіць выкладчыкаў перанесці лекцыі, лабараторныя работы. Ясна, што падобнае рашэнне нельга лічыць выхадам са становішча.

Другі і, лічу, больш сур'ёзны недахоп — камітэт камсамола фізфака прадаўжае працаваць па-старынку... Відавочна, што тыя формы работы, якія падыходзяць для паточных камсамольскіх

арганізацый, не зусім падыходзяць для арганізацый кафедральных. Патрэбны новыя, спецыфічныя формы. Камітэт камсамола факультэта пакуль не можа прапанаваць нічога канкрэтнага.

Патрабуюць перабудовы некаторыя традыцыйныя сектары. Трэба расшырыць паняцце шэфскай работы. Было б вельмі карысна, калі б кафедральныя арганізацыі шэфствавалі не толькі над школай, а і над студэнтамі I—II курсаў. Кафедра жае магчымасць і матэрыяльную базу для больш раняга прыцягнення іх у актыўную навукова-даследчую работу. Тут патрэбен больш цесны кантакт кафедральных камсамольскіх арганізацый і савета СНТ. Гэта прынесла б вялікую карысць.

КАЛІ ТАБЕ ДАВЕРЫЛІ...

З ВЫСТУПЛЕННЯ Р. САМАТЫІ, КАМІСАРА СБА «БУРАВЕСНІК-73»

З чаго пачынаецца арганізацыя будаўнічага атрада? Перш за ўсё, з камандзіра і камісара. Яны ў нас самыя аўтарытэтыя камсамольскія актывісты, часцей за ўсё камуністы, выдатнікі вучобы. Калі табе даверылі пост камандзіра, то ці можаш ты вучыцца на тройкі? Калі цябе назначылі камісарам, ці маеш ты права не быць знаёмым з вопытам работы ў гэтай галіне? А для таго, каб цікава прайшоў любы вечар — сустрэча з вясковым моладзю, ветэранам працы ці ваіны, каб умела правесці тэматычную палітінфармацыю ці прачытаць лекцыю, прывільна падабраць рэпертуар выступлення атраднай брыгады або наладзіць работу ў піянерлагеры «Спадарожнік», трэба вучыцца, вучыцца ў тых, у каго за плячыма не адзін працоўны семерстр. З гэтай мэтай, дарэчы, няблага было б у нас ва ўніверсітэце на ФГП адкрыць аддзяленне па падрыхтоўцы кіраўнікоў СБА.

Матэрыялы падрыхтавала група прэс-цэнтра камітэта камсамола.

Фота М. Хамца і Л. Новікава.

ГАВОРАЦЬ ДЭЛЕГАТЫ

Перад адкрыццём канферэнцыі нашы карэспандэнты задалі дэлегатам некалькі пытанняў, у тым ліку: чым знамянальны для вас мінулы навучальны год, чаго вы чакаеце ад сёлетняга камсамольскага форуму?

НИНА САЧКОВА, геафак, II курс, адказная за палітыка-выхаваўчую работу ў групе:

Паступіўшы ва ўніверсітэт, была на сёмым небэ ад шчасця, амаль уся энергія была сканцэнтравана на вучобе. Цяпер я ўжо на II курсе і зразумела, што змагу ўнесці ў жыццё факультэта і яшчэ штосьці, акрамя выдатнай вучобы.

Цяпер усе думкі толькі аб адным — апраўдаць давер'е групы, якая выбрала мяне дэлегатам на канферэнцыю.

МІКАЛАЙ КОРЗУН,

юрфак, II курс, сакратар камсамольскай арганізацыі факультэта:

З чым прыйшоў факультэт к канферэнцыі? Мне вельмі прыемна, што павысілася паспяховасць. Добра, рэзультатыўна прайшла грамадска-палітычная атэстацыя студэнтаў і супрацоўнікаў. Ёсць чым ганарыцца факультэту!

ВЯЛІКУЮ ЭНЕРГІЮ

КАМСАМОЛА А. Г. СЛУКІ

«Юнацтва выкрывае імпрэсіялізм».

Штогод у красавіку мы праводзім фестываль інтэрнацыянальнай дружбы, які выліваецца ў сапраўднае свята. На яго запрашаем моладзь з падшэфных прадпрыемстваў, ветэранаў працы і герояў вайны.

Высокае майстэрства на працягу многіх год паказваюць нашы калектывы мастацкай самадзейнасці: народны ансамбль танца «Крыжачок», народны аркестр народнага інструментаў, народная харавая капэла, студэнцкі тэатр. Паспяхова развіваюць самадзейнае мастацтва філалагічны, геаграфічны, юрыдычны факультэты, факультэт журналістыкі.

Наш універсітэт прызнан адным з вядучых у краіне па арганізацыі ваенна-патрыятычнага выхавання. Мы сёння павінны адаць належнае савету ветэранаў вайны, камітэту ДТСААФ, ваеннай кафедры і асабліва выкладчыку І. В. Марчанку за пастаянную і значную да-

памогу ў арганізацыі патрыятычнага выхавання.

Наш студэнцкі будаўнічы атрад, другі па велічыні ў Беларусі, пастаянна спраўляецца з вытворчымі заданнямі і перавыконвае іх. У рашаючым годзе дзевятай пяцігодкі асвоена тры мільёны капіталаўкладанняў, і мы можам ганарыцца, што ў студэнцкім мільярдзе — нашы тры мільёны.

Інтэрнацыянальныя атрады універсітэта, якія працавалі ў Балгарыі і ГДР, ужо два гады запар займаюць прызавыя месцы. Гэта заслужаны поспех нашых байцоў і камандзіраў.

На фоне зробленага ясна відаць нашы недахопы, упущэнні, нявыкарыстаныя магчымасці і рэзервы. Толькі па выніках вяснянай сесіі гэтага года ў нас 749 двоечнікаў і 294 троечнікі. Прапушчана 20356 гадзін, атрымалі змешаныя адзнакі 2837 чалавек. І агульная паспяховасць (90,7 працэнта) ніжэй, чым у 1971-72 навучальным годзе.

Неабходна патрабаваць ад камсамольскіх арганізацый вучэбных груп, кафедраў, факультэтаў сур'ёзна заняцца праблемай «тройкі». Іменна тут крыюцца рэзервы павышэння паспяховасці, а значыць, і якасці падрыхтоўкі спецыялістаў.

Прыведзеныя лічбы гавораць і аб тым, што работа акадэмічных сектараў часта зводзіцца толькі к фіксаванню пропускаяў заняткаў, нездавальняючых адзнак. Яны не арганізуюць сістэматычнай прафілактычнай работы, рэдка выклікаюць адстаючых студэнтаў для справаздач. На фізічным, біялагічным, ФПМ слаба прыжываюцца формы дапамогі першаккурснікам і адстаючым.

За мінулы год з універсітэта, з усіх форм навучання, адлічана 805 чалавек, з іх 424 — за непаспяховасць: фізічны — 107 чалавек, матэматычны — 42, філалагічны — 80. Вялікая віна ляжыць на камсамольскіх арганізацыях гэтых факультэтаў. На працягу года кам-

самольскія бюро рэдка ставяць пытанні вучобы ў пэвнкі дні камсамольскіх сходаў, а калі і ставяць, то абмяжоўваюцца фармальным абмеркаваннем. Камсамольскія бюро не выканалі пастанову бюро камітэта камсамола аб строгім прыцягненні да адказнасці лодыраў і разгільдзяеў. У многіх групах пануюць абставіны заспакоенасці, панібрацкі адносін да прагультышчыкаў і хвасцістаў.

Камсамольскія бюро не кантралююць акадэмічныя сектары і камісіі, якія працуюць часта без планаў, не праводзяць пасяджэнняў і не выклікаюць адстаючых студэнтаў для абмеркавання.

Лепш трэба арганізаваць студэнцкую навуковую работу. У нас слабая сувязь з кафедрамі грамадскіх навук, да гэтай пары мы не дабіліся палажэння, каб кожны выкладчык быў навуковым кіраўніком студэнцкіх работ. Вельмі слаба прыцягваюцца да навуковага кіраўніцтва аспіранты, няма дастаткова трывалай сувязі паміж саветам па НДРС, СНТ, саветам маладых вучоных і навуковым сектарам камітэта камсамола.

На факультэтах часам няўважліва ставяцца к падбору

камсамольскага актыву. Бюро камітэта камсамола універсітэта вызваліла ад работ сакратара камітэта камсамола гістфака Расохіна, намесніка сакратара ФПМ Гедрановіча, строга пакарала сакратароў хімічнага і фізічнага факультэтаў.

З 53 выбраных на XXIV канферэнцыі членаў камітэта актывуна дзейнічалі не больш 25. Дрэнна працавалі Балакін (гістфак), Курылёва (юрфак), Азараў (ФПМ), Данілеўскі (фізфак), Падалінская (біяфак).

Патрабуе паляпшэння ідэалагічная, выхаваўчая работа. У нас 23 чалавекі выключаны за амаральныя паводзіны, 18 чалавек толькі ў 1973 годзе выслены з інтэрната, 117 чалавек за справядзачны перыяд атрымалі розныя камсамольскія спаганні, у тым ліку 53 — строгія вымовы з занясеннем ва ўліковую картку.

Вельмі нераўнамерна размяркоўваюцца грамадскія даручэнні. Мы правярылі групу другога курса філфака (камсорг Бянецкі). Загружанасць грамадскімі даручэннямі — 100 працэнтаў, гістфака (Сярдзюк) — 60, геафака (Куцэра) — 45, яшчэ меншая колькасць на матфаку, ФПМ, фізфаку.

Пры ўсіх нашых дасягненнях у развіцці мастацкай самадзейнасці ва універсітэце на факультэтах яна развіта слаба. Пастаянных калектываў на факультэтах у нас фактычна няма. Рэдка выступаюць нашы вядучыя калектывы. Таму неабходна шырэй практыкаваць, як гэта пачыналася ў мінулым годзе, выступленні агітбрыгад у інтэрнатах, арганізацыю вечароў адпачынку на факультэтах.

Патрабуе далейшага ўдасканалення практыка арганізацыі СБА. Хоць прайшло ўжо 10 год універсітэцкай цаліны, не створаны школы кадараў камандзіраў і камісараў. Камандны састаў гістфака, фізфака, юрфака патрабуе рашучага паляпшэння. Наспела неабходнасць выпускаць хоць бы чатыры нумары газеты «Беларускі універсітэт» на студэнцкай будоўлі, стварыць штаб, прадгледжаны ўставам СБА з прадстаўнікоў рэктарата, АГЧ, парткома, медыцынскіх работнікаў і студэнтаў, замацаваць факультэты за гаспадаркамі рэспублікі, каб можна было складаць перспектывыны план будаўнічых работ не менш чым на пяцігодку.

СВЯЦІЦЬ ЗАЎСЁДЫ

З ВYSTУПЛЕННЯ М. ЗЫЛЯ, НАЧАЛЬНІКА ШТАБА «КП» УНІВЕРСІТЭТА

«КП» гістфака. Характэрныя рысы ў яго рабоце — арганізаванасць, апэратыўнасць, высокая дысцыплінаванасць. Ва ўсіх групах факультэта былі створаны пасты «КП», што дазволіла штабу пастаянна быць у курсе спраў. З актывам «КП» факультэта было праведзена двое заняткаў.

Члены штаба «КП» універсітэта прымаюць актыўны ўдзел у рабоце гарадскога і раённага штабаў «КП». Так, напрыклад, В. Курыленкаў, А. Мышкоўскі ўдзельнічалі ў рэйдзе па правярцы дзіцячых пакояў пры домакіраўніцтвах. Апэратыўна рэагуе штаб і на сігналы. Так, Л. Ермаковіч і Л. Гарадзецкі высветлілі магчымасць паляпшэння работы гардэроба ў галоўным корпусе. Матэрыял аб гэтым быў апублікаван у газеце «Беларускі універсітэт». У выніку работа гардэроба значна палепшылася.

Пастаянную цікавасць да работы штаба «КП» праяўляе камітэт камсамола. Работа штаба знаходзіцца ў цэнтры ўвагі партыйнага камітэта універсітэта. На пасяджэнні парткома ў сакавіку 1973 года было ўказана, што штаб «КП» не ў поўную меру выкарыстоўвае насценны друк і газету «Беларускі універсітэт» у мэтах галоснасці праводзімых мерапрыемстваў. Партком адзначыў і станоучую ролю работы

штаба «КП» па камуністычнаму выхаванню студэнтаў.

Штаб «КП» лічыць, што эфектыўнай будзе работа па заданнях груп народнага кантролю і партыйных арганізацый.

Камсамольскім бюро факультэтаў неабходна павысіць ступень кантролю за работай штабаў «КП» факультэтаў, якасцю выпускаемых нумароў «КП», вядзеннем дакументацыі штабамі «КП» і часцей заслухоўваць іх справаздачы. Штабу «КП» універсітэта трэба часцей выступаць на старонках газеты «Беларускі універсітэт» і адкрыць пастаянную рубрыку «Гаворыць штаб «КП». Асабліваю ўвагу трэба ўдзяліць кадрам штабаў «КП», матэрыяльнай базе.

Рэгістрацыя дэлегатаў.

ДАПАМАГАЕ ВУЧОБА

З ВYSTУПЛЕННЯ АКАДЭМІЧНАЙ КАМІСІІ

Акадэмічная камісія нашага факультэта аб'яднала ў сваім саставе адказных за акадэмічны сектар камітэта камсамола, членаў вучэбна-вытворчай камісіі прафбюро, адказных за акадэмічную работу ў групах і на кафедрах — усяго 17 чалавек. Мы выдзелілі два асноўныя напрамкі ў рабоце: бягучая паспяховасць і наведванне лекцый; работа з першаккурснікамі.

Што канкрэтна зроблена? Адказныя за акадэмічную работу ў падгрупах вялі шчыткі ўліку, і па іх матэрыялах мы выпускалі спецыяльныя інфармацыйныя бюлетэні.

Практыкаваліся рэйды-правэркі. Так, напрыклад, была правярана ступень падрыхтоўкі студэнтаў да семі-

нарскай заняткаў па ўсіх грамадскіх дысцыплінах. Перад сесіямі мы правяралі стан чытальных залаў інтэрнатаў, аўдыторыі і лабараторыі.

Вынікі сесій абмяркоўвалі на пасяджэннях камісіі. Выклікалі неаспяваючых і парушальнікаў дысцыпліны. Неаднаразова гутарылі са студэнтамі Малковай і Стральскай, але гэта не дало станоучых вынікаў, і, нарэшце, прыйшлося хадайнічаць перад дэканатам аб іх выключэнні.

Рабоце з першым курсам удзялялася асабліва ўвага. У кожную групу былі насланы камсамольскія куратары, каб дапамагчы ўчарашнім школьнікам хутчэй увайсці ў студэнцкае жыццё. Сумесна з адказнымі за ака-

дэмічны сектар камітэта камсамола хімфака была зроблена спроба правядзення кансультацыйных заняткаў з першаккурснікамі па неарганічнай хіміі (самаму цяжкаму прадмету ў I семестры). Па шэрагу прычын такія заняткі былі праведзены не ва ўсіх групах.

Нельга не сказаць і аб недахопах. Перш за ўсё — гэта недастатковая галоснасць. Мы прыйшлі да высновы, што неабходны цесны кантакт з «Камсамольскім пражэктарам», і вырашылі ўвесці прадстаўніка «КП» у састаў камісіі. Не заўсёды былі прыняцымі рашэнні акадэмічнай камісіі і, галоўнае, не заўсёды даводзіліся яны да ведама ўсіх студэнтаў.

Хоцання некалькі слоў сказаць і ў папрок камітэту камсамола універсітэта. Сла-

бай, на наш погляд, была метадычная дапамога акадэмічным сектарам, інфармацыйная работа. На кожным жа факультэце з году ў год па групках накопліваецца пэўны станоучы вопыт работы, і абагульніць гэты вопыт, распрацаваць метадычныя ўказанні, якія так неабходны ў пачатку работы, — справа камітэта камсамола. Вельмі ж дапамагла навукова-практычная канферэнцыя, арганізаваная пасля зімовай сесіі і прысвечаная рабоце вучэбнага сектара ў час сесіі. Сабраліся прадстаўнікі акадэмічных сектараў усіх факультэтаў, абмяняліся вопытам. Пабольш бы такіх канферэнцый і менавіта па арганізацыі бягучай работы!

І яшчэ... У красавіку ва універсітэце праходзяць навуковыя канферэнцыі. Было б вельмі добра, калі б існавала секцыя камсамольскай работы.

Адбыўся першы, арганізацыйны пленум камітэта камсамола. Зацверджана бюро ў саставе 11 чалавек. Сакратаром камітэта камсамола выбран Уладзімір Аляксандравіч Наумовіч, выкладчык кафедры беларускай літаратуры філалагічнага факультэта.

Намеснікам па ідэалагічнай рабоце выбран Уладзімір Сілін, па арганізацыйнай — Васіль Пінчук. Штаб «КП» ўзначаліў Пётр Іванавіч Брыгадзін, загадчык кабінета гісторыі КПСС гуманітарных факультэтаў.

ГАВОРАЦЬ ДЭЛЕГАТЫ

АНАТОЛЬ ХАДАСОК, ФПМ, II курс:

Год знамянальны сустрачамі: з БДУ, з прыкладной матэматыкай, з новымі людзьмі.

Хачу пачуць адкрытую і справядлівую крытыку нашага арганізацыйнага, якія, на жаль, яшчэ не выкаранены. Упэўнен, пасля канферэнцыі камсамольскае жыццё універсітэта яшчэ больш ажывіцца, заб'е крыніцай.

ВАСІЛЬ ДРАГАВЕЦ, журфак, V курс, стараста курса:

X Сусветны фестываль моладзі і студэнтаў — гэта самая знамянальная падзея не толькі ў гэтым годзе, але і ў жыцці.

Думаю, канферэнцыя будзе садзейнічаць новаму ўздыму камсамольскай работы ва універсітэце.

АЛЕНА ТЫЛЕЦ,

філфак, III курс, член камітэта камсамола факультэта:

Больш за ўсё запамніўся КВЗ паміж філфакам і журфакам, калі мы, нарэшце, перамаглі нашых вечных сапернікаў — журналістаў.

На канферэнцыі хоцання пачуць аб вопыце работы ў лепшых камсамольскіх арганізацыях універсітэта.

КАЛЯНДАР ЗНАМЯНАЛЬНЫХ ДАТ

- 6 лістапада — 30 год з дня вызвалення (1943) часцямі Савецкай Арміі горада Kiessa ад гітлераўскіх захопнікаў.
- 7 лістапада — 56 год Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэвалюцыі.
- 8 лістапада 1917 года — II Усерасійскі з'езд Саветаў аб'явіў аб пераходзе ўсёй улады ў рукі Саветаў. З'езд прыняў дэкрэты аб міры, аб зямлі і стварыў першы Савецкі ўрад — Савет Народных Камісараў — на чале з У. І. Леніным.
- 8 лістапада — 30 год з дня заснавання (1943) ордэна «Перамога» і ордэна Славы.
- 9 лістапада — 20 год з дня аб'яшчэння (1953) незалежнасці Камбоджы.
- 10 лістапада — Дзень савецкай міліцыі.
- 10 лістапада — Сусветны дзень моладзі.
- 13 лістапада — 90 год з дня нараджэння І. П. Бардзіна (1883—1960), савецкага вучонага-металурга.
- 14 лістапада — 70 год з дня нараджэння А. В. Косарава (1903—1939), дзеяча камуністычнага руху савецкай моладзі.
- 17 лістапада 1970 года — упершыню ў гісторыі касманаўтыкі на Месяц дастаўлен савецкі аўтаматычны самаходны апарат, кіруемы з Зямлі — «Лунаход-1».
- 17 лістапада — Міжнародны дзень студэнтаў.
- 19 лістапада — Дзень ракетных войск і артылерыі.
- 22 лістапада — 30 год з дня аб'яшчэння (1943) незалежнасці Лівана.
- 26 лістапада 1924 года — аб'яшчэнне Мангольскай Народнай Рэспублікі.
- 26 лістапада — 70 год з дня нараджэння (1903) Ю. І. Піменава, савецкага жывапісца.
- 28 лістапада 1820 г. — нарадзіўся Фрыдрых Энгельс.
- 29 лістапада 1945 года — абвешчана Федэратыўная Рэспубліка Югаславія (цяпер Сацыялістычная Федэратыўная Рэспубліка Югаславія). Нацыянальнае свята Югаславіі.
- 29 лістапада 1944 г. — вызваленне Албаніі ад фашысцкіх акупантаў. Дзень вызвалення Албаніі.
- 29 лістапада 1920 г. — устанавленне Савецкай улады ў Арменіі.

З вялікім поспехам прайшоў канцэрт аб'яднаных агітбрыгад юрфака і журфака ў падшэфнай войскай часці. Студэнты вельмі старанна рыхта-

валіся да гэтай сустрэчы. Парадавалі сваіх глядачоў выдатнымі выступленнямі вакалісты, танцоры і нават ілюзіяніст-аматар.

На здымку (злева): студэнты журфака Іра Чабатар, Люда Нікуліна, Уладзімір Лялека.
Фота Г. Марозава.

СЕЯЦЬ МУДРАЕ, ВЕЧНАЕ

Кожны нумар насценгазеты «Слова філолага» на філалагічным факультэце — своеасаблівае свята. Ледзь толькі двухметравае «дзеццішча» рэдкалегіі зойме сваё месца пад шклом, як вакол ужо збіраецца натоўп. Хто задаволена ўсміхаецца, хто імкнецца паказацца раўнадушным, а бываюць і пакрыўджаныя. Тым не менш цяжка знайсці чалавека, які б хаця на хвілінку не спыніўся ля стэнда.

Спыніліся і мы, тым больш, што гэта першы нумар, зроблены новай рэдкалегіяй. Пачынаецца ён з перадавіцы — «Вышэй узровень ведаў!». Намеснік дэкана М. М. Піпчанка аналізуе вынікі летняй экзамена-

цыйнай сесіі, выяўляе недахопы і прабелы ў арганізацыйна-выхаваўчай рабоце. З летняй сесіяй філолагі справіліся добра, і сведчанне таму — другое месца сярод факультэтаў універсітэта. Але, як справядліва значае аўтар, многае яшчэ не так, як хацелася б.

Пад рубрыкай «Гавораць першакурснікі» сваімі ўражаннямі і клопатамі аб вучобе дзеляцца Р. Сямак, Л. Мележ, Л. Міцько. Уборцы «другога хлеба» ў калгасах Чэрвеньскага раёна прысвяцілі свае карэспандэнцыі В. Каратай, Т. Сянчыла і А. Юшкевіч. Аб працоўных буднях СБА «Верасок» піша ў газеце камісар атрада У. Лайкоў.

Зусім нядаўна на факультэце была ўрачыста адзначана 24-я гадавіна з дня ўтварэння ГДР. Гэтая значная падзея знайшла сваё адлюстраванне на старонках «Слова філолага».

Трэцюю частку газеты займае паэзія — творчасць пачынаючых літаратараў. Літстаронка мае сваю даўнюю гісторыю. Калісьці тут змяшчалі свае творы П. Броўка і П. Трус, А. Лойка і Н. Гілевіч, Я. Янішчыц і Ю. Голуб — амаль палова Саюза пісьменнікаў БССР.

Традыцыі старэйшых працягвае моладзь. Вершы Л. Тарасюк, І. Рубіна, Я. Мальчэўскай, М. Куляша

хоць і не пазбаўлены некай доляй вучнёўства, тым не менш прыцягваюць увагу сваім адметным светаадчуваннем, уласным бачаннем навакольнага.

Першы нумар насценгазеты маладой рэдкалегіі атрымаўся. І справа не толькі ў добрым мастацкім гусце, маляўнічасці, справа ў сур'ёзным стаўленні да даручанай справы. Разам з тым хочацца пажадаць рэдкалегіі смялей выкарыстоўваць фотаздымкі з жыцця факультэта, універсітэта, не абмяжоўваюцца даўно ўведзенымі рубрыкамі, творча падыходзіць да кожнага нумара. Тады газета зможа стаць не толькі калектыўным арганізатарам і агітатарам, але і калектыўным выхавателем, сейбітам мудрага, вечнага.

М. ПРЫГОДЗІЧ.

ПА СТАРОНКАХ НАСЦЕНГАЗЕТ

НОВАЯ КНИГА ПА ФІЛАСОФІІ,

якія паступілі ў бібліятэку БДУ ў кастрычніку

- Гельвецій, Клод Адриан. Сочинения. В 2-х т. Перевод. Т. І. М. «Мысль», 1973.
- Брунов, Б. А. Мнение в системе человеческого познания. Курс лекций. Л. 1973.
- Майснер, Герберт. Теория конвергенции и реальность. Пер. с нем. М. «Прогресс», 1973.
- Оруджев, З. М. Диалектика как система. М. Политиздат, 1973.
- Пантин, И. К. Социалистическая мысль в России: переход от утопии к науке. М. Политиздат, 1973.
- Паркин, В. Ф. Диалектика свободы и необходимости при социализме. Учеб. пособие для вузов. М. «Высш. школа», 1973.
- Расизм — идеология империализма, враг общественного прогресса. М. «Наука», 1973.
- Соковнин, В. М. О природе человеческого общения (опыт филологического анализа). Фрунзе, «Мектеп», 1973.
- Урсул, А. Д. Отражение и информация. М. «Мысль», 1973.
- Человек — наука — техника. Опыт марксистского анализа науч.-техн. революции. М. «Политиздат», 1973.

Дружба — Freundschaft

Гэтым летам студэнты нашага ўніверсітэта і сярод іх будучыя юрысты працавалі ў інтэртрадзе, які дыслакаваўся ў Мінску.

К прыезду студэнтаў Патсдамскага педагогічнага інстытута мы рыхтаваліся старанна: вывучалі розную літаратуру аб ГДР, яе прамысловасці, сельскай гаспадарцы і іншых галінах жыцця. Асабліва цікавіла нас жыццё нямецкай моладзі. На многія пытанні даў адказ генеральны консул ГДР у Мінску Л. Волерт, сустрэча з якім адбылася ў нас у перыяд фарміравання атрада.

Адразу пасля сустрэчы мы паказалі нашым нямецкім сябрам горад, а вечарам сабраліся ў інтэрклубе, які аформілі сваімі рукамі. Скаванасць першых мінут хутка

прайшла, і завязалася ажыўленая гутарка, прычым у ход пайшлі і нямецкая, і руская, і англійская мовы, і, канешне, мова жэстаў. З часам мы вельмі добра навучыліся разумець адзін аднаго. Многа даведаліся аб падрыхтоўцы X Сусветнага фестывалю моладзі і студэнтаў, аб жыцці і вучобе нашых сяброў, расказвалі ім аб сваіх справах, камсамоле, універсітэце, Беларусі.

Непасрэдным аб'ектам работы атрада была ўсесаюзная будоўля бальніцы ў Бараўлянах. Студэнты з ГДР з цікавасцю ўнікалі ў працэс будаўніцтва і працавалі вельмі старанна. Надоўга ім, напэўна, запомняцца словы «трамбоўка», «шлакабетон», «давай-давай», «перакур». На будоўлі мы пасябравалі з рабочымі, якія заўсёды стараліся дапамаг-

чы нам. Але мы не толькі працавалі: па вечарах праводзілі гутаркі, лекцыі, дыспуты, арганізавалі вечары танцаў, песні і, канешне, традыцыйны рускі чай, які вельмі спадабаўся нашым нямецкім сябрам. З вялікім задавальненнем мы паказвалі сталічныя музеі і тэатры, помнікі і паркі.

Усім інтэртрадам мы праявілі «Дзень дружбы». Пачаўся ён мітынгам. Выступілі прадстаўнікі Бангладэш, Кубы, ГДР, Беларусі. Затым адбыліся спартыўныя сустрэчы, касцёр дружбы, а позна вечарам — агульны канцэрт для мясцовых жыхароў. У заключэнне ўсе прысутныя ў зале дружна спявалі на розных мовах Гімн дэмакратычнай моладзі. Месяц праліцеў вельмі хутка, а разлучыліся мы вялікімі сябрамі, бо не дарэмна назва нашага атрада — «Дружба».

Т. КАРПАВА, студэнтка.
[«Савецкі юрыст»].

Спяваючыся, я перабег вуліцу і на хвілінку спыніўся ля газетнага кіёска, каб купіць «Вячорку».

— Ну, як справы, стары? — падышоў да мяне знаёмы студэнт — трэцякурснік. — Абжываешся паціху?

— Абжываюся, — я не стрымаў радаснай усмешкі. — Вось стыпендыю іду атрымліваць.

Мой знаёмы лясчў мяне па плячы і ўзрушана сказаў:

— У цябе сёння вялікі дзень, сябар.

Ён адкаляўся:

— Ты, браце, студэнт малады, таму паслухай маю параду. Як толькі атрымаеш свае 40 рублёў, адразу ж, не адыходзячы ад касы...

— Пералічыць... — не стрымаўся я.

— Ды не, не тое! — не задаволена прамовіў хлопца. — Што іх там пералічваць. Усё адно больш за сорок не налічыш. Ты лепш адразу размяркуй свой студэнцкі заробак, каб дажыць да наступнага.

— Дажыву як — небудзь! — я паймкнуўся ісці.

— Ды пачакай ты, — спыніў сябар, — лепш паслухай. Быў і я калісьці такім жа нецярплівым... Атрымаў, па-

мятаю, сваю першую стыпендыю і ў той жа вечар патраціў з сябрамі амаль сем рублёў. Назаўтра купіў шырокі, стракаты гальштук у магазіне. Засталося ад

слёзы. Але я мужа стрымаўся — усё ж такі мужчына.

Затым я толькі і паспяваў лавіць у кішэню па рублі. За інтэрнат аддаў 8, за тое,

СТЫПЕНДЫЯ

ГУМАРЭСКА З СУМНЫМ КАНЦОМ

стыпендыі рублёў 26. Потым пайшлі розныя ўзносы ў самыя розныя таварыствы і арганізацыі. У выніку «разбеглася» яшчэ больш як тры рублі.

Вечарам, пасля лекцыі, з дзяўчынай, якая мне падабалася, мы пайшлі ў кіно. На маю бяду, фільм быў двухсерыйны, ды яшчэ з марожаным. Неяк даседзеўшы да канца, мы выйшлі на вуліцу. Зноў на вочы трапілася марожанае, шакаладнае, каб на яго ліха. Давялося браць. Потым зайшлі ў кафэ. Калі я выцягнуў з кішэні тры з паловай рублі, каб разлічыцца, з вачэй у мяне ледзь не пырскнулі

што пастрыгся, — 60 капеек. Спатрэбіліся фотакарткі на пасведчанне народнага дружныка — паўрубля. Калі наша група збіралася ў тэатр, я, каб не казалі, што адрываюся ад калектыву, здаў адказнаму за культу-масавы сектар яшчэ рубель з чвэрцю.

На апошнія капейкі я даехаў да запарку, каб прапасаць кіраўніцтва даць магчымасць «беднаму» студэнту крыху падзарабіць. Дырэктар запарку прыняў мяне ветліва, нават прыўзняўся з мяккага крэсла, запрашаючы прывесці. Даведаўшыся, у чым справа, развёў рукамі:

— Даглядчыкі нам не патрэбны, карміць звяроў ёсць каму... Вось калі б вы згадзіліся пабыць у тыгравай шкурцы?

Нічога не разумеючы, я здзіўлена лыпаў вачыма.

— Разумеець, — даводзіў дырэктар. — У нас памёр стары тыгр. Вось калі б вы залезлі ў яго шкуру ды пацешылі наведвальнікаў парка? Га?

Што тут рабіць? І я згадзіўся. Апанулі мяне ў тыгравую шкуру, завялі ў клетку і зачынілі дзверы. Хутка збегліся да клеткі малады, дарослыя, а я паходжваю сабе паволі ды час ад часу грозна рычу:

— Р-р-р-р! Р-р-р-р!

Раптам дзверы ў клетку расчыняюцца і да мяне убягае сам леў. «Вось дык гоць!» — я адчуў, што сэрца маё трыміць у грудзях, як туга нацягнутая струна. У вачах пацямяла, і я ледзь не пляснуў долу.

— Пачакай, сябар! — загаварыў леў. — Ты з якога факультэта?

Пасля гэтага выпадку я хварэў амаль месяц. Бывае.

падхапіўся ноччу ды як зарычу: «Р-р-р-р!». Аж самому страшна становіцца! Цяпер ужо нічога...

Вось яно як, брат, са стыпендыяй бывае...

З таго часу я і разлічваю ўсё да капечкі. І ведаеш, нават у кіно застаецца, калі творча падысці да гэтай справы.

Я засмяўся. Вось, думаю, дзівак! Навошта ён гісторыю з тыграм прыдумаў... А наконт стыпендыі дык гэта як каму — мне хопіць. А там, у канцы месяца, яшчэ і бацькі падкінуць.

Трэцякурснік хітравата падміргнуў на развітанне і заспяшаўся ў аўдыторыю. Рушыў далей і я.

Хвілін праз дзясць, атрымаўшы «чырвоненькія», я выйшаў на вуліцу, ужо забіўшыся на гэту сустрэчу.

Праз шэсць дзён, калі ў маіх кішэнях адзінока звінелі медзьякі, я ўспомніў парадую сябра. Позна ўспомніў...

Цяпер пасля лекцыі я іду на станцыю. Цягаю скрыні... Чакаю стыпендыі...

В. ЖУКАУ,
студэнт.

Рэдактар А. А. НИКОЛЕНКА.